În fața fileului

TENISUL ROMÂNESC ÎN PRAGUL CONSACRĂRII

Nu sînt, poate, simple coincidențe.

Cu 10 ani în urmă, echipa de tenis a României pășea, pentru prima oară, pragul înalt a trei tururi în Cupa Davis. O grea victorie, la Cairo, asupra echipei R.A.U., apoi o performanță surprinzătoare, 3—2 în fața puternicilor neo-zeelandezi, aducea pe tenismanii români în sferturile de finală ale zonei europene. Era rodul eforturilor cutezătoare ale unui vechi virtuoz al rachetei, bravul Gheorghe Viziru. Și semnalul unei activități prodigioase în fața fileului, ce avea să urmeze, a debutantului pe atunci, maestru emerit acum, I. Țiriac.

Tot cu o cifră rotundă — sînt exact 40 de ani de atunci — este marcată data cînd, prin entuziasmul cîtorva iubitori ai sportului alb, lua ființă în țara noastră prima federație de tenis. Campionii de atunci nu se afirmau la Wimbledon sau Roland Garros, dar flacăra unei tradiții generoase prinsese să pîlpîie mai de mult, chiar la început de veac, în aria încă restrînsă a tenisului autohton.

Parcurgem anul jubiliar al unor aduceri aminte dragi. Și parcă, dorind să sublinieze festiv aceste momente deosebite, rachetele înfrățite ale lui Țiriac și Ilie Năstase vin să ofere sportului românesc cea mai frumoasă performanță obținută vreodată în tenis — o finală în zona europeană a Cupei Davis. Și poate victorie!

A rămas în urmă emoționanta semifinală de la Valencia, unde cei doi supercampioni români au reușit o neașteptată, dar cu atît mai meritată, calificare în fața adversarilor lor spanioli. Revanșa pentru dramaticul meci cu echipa lui Santana, pierdut acum doi ani la București, a fost deplină. 4—1 în loc de 2—3, în absența „vrăjitorului" Manolo, e drept, dar chiar în fief-ul tenisului iberic, deci cu atributele unei totale satisfacții.

Pe scara afirmărilor în suprema întrecere a sportului alb, echipa României ocupă astăzi o treaptă înaltă, mărturie grăitoare a valorii sale.

Peste cîteva zile, vom trăi emoțiile unei dîrze întreceri de măiestrie, consemnată în ghemuri și seturi. Meciul cu U.R.S.S. poate deschide tenisului nostru poarta unei definitive consacrări. Finalele inter-zone ale marii competiții, acolo unde mult rîvnita „salatieră de argint" strălucește atît de aproape, nu mai par inaccesibile piscuri de altă dată. Ele pot fi, în sfîrșit, cucerite.

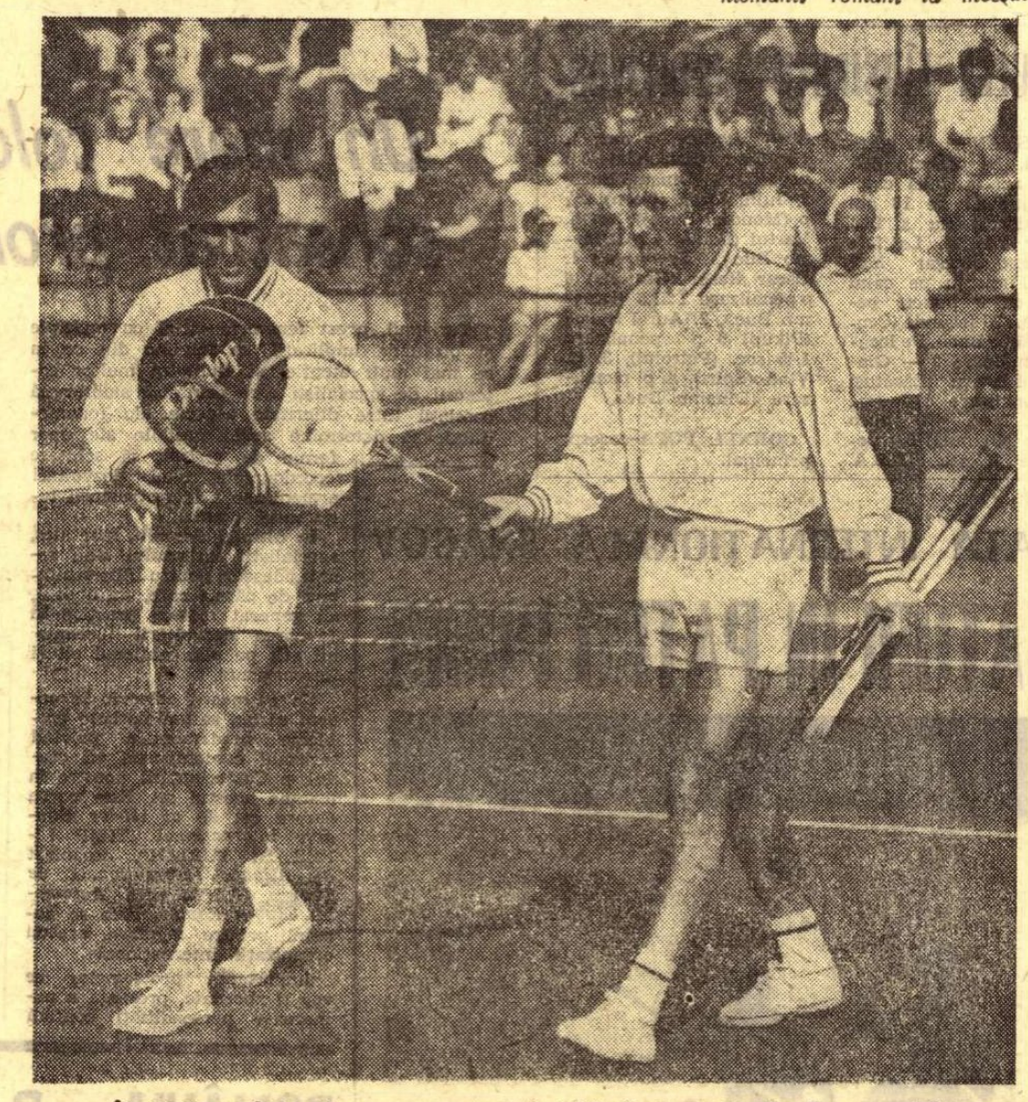

În aceste rachete își pun speranța toți iubitorii de tenis din țara noastră. La 18 iulie, Ilie Năstase și Ion Țiriac vor păși pe teren pentru o nouă și pasionantă întrecere sub culorile naționale — finala zonei europene B a „Cupei Davis".

Valencia, la miezul nopții

La început, refuzasem amabila invitație ce ne-o aducea emisarul clubului de fotbal Valencia. Deși insistase:

— *Vă rugăm, veniți cu tenismanii români la meciul nostru. În amintirea jocului frumos pe care l-a făcut Steaua aici...*

I-am explicat că n-ar fi posibil. Atît Țiriac cît și Năstase aveau de jucat dublul — decisiv, probabil, pentru soarta meciului cu Spania, în care conduceam atunci cu 2—0 — iar noi trebuia să pîndim apoi telefoanele și telexul cu Bucureștiul.

— *Nu, va fi seara tîrziu* — ne explica dl. Sanchez. *Veniți neapărat. Jucăm cu Standard, campioana Belgiei, și este meciul de adio al stoperului nostru Manolo Mestre Torre, care se retrage.*

Și șase bilete, purtînd imprimată chiar fotografia lui Mestre, aterizară în mapa noastră plină cu însemnări de ghemuri și seturi.

Tîrziu... Cît de tîrziu avea să fie lovitura de începere a meciului F.C. Valencia-Standard Liège, a fost una din surprizele popasului nostru pe plaiurile iberice.

23,15!... La această oră, cu adevărat nocturnă, a început programul festivităților de pe stadionul Mestalla, cu toate cele 65.000 de locuri ocupate strîns.

Reflectoarele, care scăldau în lumină argintie gazonul proaspăt și marginile sale tivite cu alb, s-au stins brusc. Întuneric beznă... Pană de curent? Nu. Regie... După exact 15 secunde, fluxul razelor își relua cursul și atunci veni poanta primului „suspens". În mijlocul terenului imens apăruse Manolo Mestre, internaționalul de 32 de ani care se retrăgea, îmbrăcat în echipament alb, ținînd de mînă pe cei doi băieți ai săi (6 și 8 ani) tot în tricouri și chiloți de fotbaliști, iar alături stătea fetița lui, purtînd cu grație o rochie lungă, albă, acoperită cu dantelă andaluză.

Explozie de aplauze în tribune și apoi începe șirul protocolar al cadourilor oferite de ministrul sportului din Spania, primarul orașului Valencia, delegați și reprezentanți ai diferitelor organizații civile și sportive.

Manolo Mestre Torre se retrage după zece ani de activitate sub culorile galben-roșii ale clubului valencian, trecînd ca antrenor al echipei de tineret. A fost și stoperul național, un jucător reputat pentru măiestrie și sportivitate. Meciul de adio se juca în beneficiul lui, ca un omagiu pentru încheierea carierei sale de fotbalist.

Și acum, vine episodul care justifică prezența acestor rînduri într-o pagină de ziar dedicată tenisului.

Era la sfîrșitul festivităților preliminare meciului, care s-au întins la aproape o jumătate de oră. Megafoanele anunță: „*Marele nostru fotbalist Manolo Mestre primește un dar din partea clubului Real Madrid. Îl oferă marele nostru tenisman Manolo Santana!...*"

Atunci, probabil, aplauzele mulțimii au atins paroxismul. Cînd suplul „Supermanuel" (este porecla cu care-l adulează presa) a sărit grilajul ce desparte terenul de tribune, urmat de ceilalți coechipieri ai săi din reprezentativa de tenis a Spaniei, toți îmbrăcați în frumoasele lor vestoane albastre-azur cu ecusonul național pe piept, urale nesfîrșite izbucniră de pretutindeni.

Priveam uimit. În șir indian defilau Santana, Arilla, Orantes, Gisbert... Primul forfaitase în meciul cu noi, menajîndu-și piciorul traumatizat. Al doilea fusese net întrecut de Iliuță Năstase cu o zi în urmă. Al treilea spulberase toate speranțele susporterilor săi, fiind învins de Țiriac și apoi, cu cîteva ore mai înainte, fusese teren de țintă pentru dublul român, victorios în partida-maraton de 70 de ghemuri. Gisbert nici nu jucase...

Era o echipă învinsă, decimată, la cea mai mare catastrofă, se pare, a tenisului spaniol. „Cupa Davis" zburase undeva de deasupra norilor Iberiei, pentru totdeauna, poate. Și totuși, acești oameni primeau ovații. I-am șoptit lui Țiriac, lîngă mine, în tribună:

— Ioane, parcă nu noi i-am bătut în după-amiaza asta...

Dar explicații nici nu trebuie căutate. Spectatorii, cei care priviseră din tribune sau în fața micilor ecrane cum rachetele spaniole pierdeau punct după punct în fața românilor, aceiași care-l fluieraseră pe Manuel Orantes, aveau acum alte gînduri, înseninate. Mulțimea uitase... Iertase...

Lui Supermanuel, idolul lor, îi aduceau prinosul unei admirații nemărginite. Iar cînd cei doi Manolo — Santana și Mestre — și-au dat mîna, simțeai că asiști, cu adevărat, la un moment solemn.

Echipa Spaniei părăsea campionatul mondial al tenisului, învinsă cu 3—0. Dar nu numai tricolorii României cîștigaseră în acea seară. Tenisul, sportul întreg, înregistrau o nouă și frumoasă victorie...

Valencia, 14 iunie.

Text și montaj:
Radu VOIA
Foto:
Th. MACARSCHI
Aurel NEAGU
Agenția TASS

Un veteran al tenisului povestește...

Primele campionate ale sportului alb, în țara noastră

Începuturile tenisului în țara noastră coincid cu finele veacului trecut. Se juca tenis în cercurile protipendadei, la București, Galați, Iași, Sinaia. Desigur, era vorba mai puțin de un sport, cît de o preocupare mondenă. Ideea unor campionate, în adevărata accepțiune a cuvîntului, și-a făcut loc mai tîrziu, spre finele primului deceniu, cînd o serie de sportivi, veniți de la studii în străinătate, au ținut să introducă și în țară spiritul propriu al întrecerii sportive, pe terenurile de tenis. Printre aceștia s-a numărat și ing. MIRCEA ICONOMU, unul dintre pionierii autohtoni în două sporturi: tenis și rugby.

D-sale îi datorăm textul ce urmează, prezentînd amintiri de la primele campionate de tenis desfășurate în țara noastră.

Anul 1908. Într-o dimineață plăcută de iulie, treceam prin parcul Primăriei Capitalei. Mă întorsesem abia de cîteva zile de la studii din Franța. Aveam diploma de inginer agronom în buzunar. Sentimentele de ușurare, de plenitudine și de dor de hoinăreală prin-tr-un București pe care nu-l mai văzusem de mult, și pe care-l doriseem, îmi dădeau elanuri și impulsuri ce întreceau firescul tinereții mele.

Deodată privirea îmi fu atrasă de ceva, ceva drag, bine întipărit în minte, care îmi făcu inima să-mi bată cu putere. Era un teren de tenis, cu liniile albe, proaspăt trase. Nu mai jucasem de trei săptămîni. Pentru un jucător de tenis aceasta înseamnă mult, mai cu seamă cînd — după ce ani de-a rîndul ai jucat mereu cu rachete de împrumut — ai o rachetă a ta, nouă-nouță în dulap. O cîștigasem, drept premiu, cu o lună în urmă, la campionatele de la Montpellier, unde m-am clasat pe primul loc.

— Astăzi trebuie să joc! — spun cu hotărîre fratelui meu, Ionel, care mă însoțea, și dau să intru pe poartă.

Fratele meu m-a oprit, răspunzîndu-mi cu condescendență:

— Cum să joci!... Și încă astăzi! Uiți că cercurile astea de tenis sînt închise pentru necunoscuți? Trebuie să te recomande eventual cineva... Eu caut de cîteva luni un asemenea garant (și el era un bun sportiv).

— Ce absurditate! — am exclamat cu o revoltă și o dezinvoltură care îl descumpăniră pe Ionel. Cînd se trezi, ca să mă rețină, eram dincolo de poarta terenului.

Din păcate, Ionel avusese dreptate. Abia peste patru-cinci zile mi s-a îngăduit să joc o partidă, avînd ca adversar pe cel mai bun jucător al cercului, un oarecare Plătineanu. Se aranjase și o galerie, ostilă. Scorul sever cu care le-am bătut campionul a fost însă pentru toți un duș rece. Cîștigasem nu numai o partidă, ci și cheia de a deschide ușile ferecate ale cercurilor...

După meci, cînd s-au strîns toți în jurul meu, le-am pus următoarea întrebare:

— Care este campionul României?

— Campionul României? — au exclamat stupefiați. Nu există. Niciodată nu s-au organizat campionate în țară. Există însă un jucător Mișu Stern, care a fost campion la Merano (Italia).

La puțin timp a avut loc, la rugămintea mea, prima întîlnire cu acest jucător. A fost o uimire generală cînd au venit 50 de spectatori, lucru extraordinar pentru acele vremuri. Duelul între mine și Stern s-a soldat însă fără un rezultat decisiv. Stern ia primul set (6—2), iar eu îl iau pe al doilea (6—1), fiecare ghem fiind viu disputat, jocul nostru constituind o primă demonstrație în public a frumuseții tenisului. Din păcate, meciul s-a întrerupt din cauza întunericului. Avusese loc însă un reviriment. Peste noapte s-a stîrnit un mare interes pentru tenis, în rîndul a numeroși bucureșteni. A fost deșteptarea tenisului în România.

Încurajat pe de o parte de acest curent, pe de alta de faptul că reușisem să mă impun, am pornit atacul: am propus transformarea cercului care mă acceptase într-un club. N-a fost ușor! Propunerea mea a fost însă pînă la urmă adoptată, oferindu-mi-se chiar președinția. Am refuzat această onoare, deoarece n-am fost de acord cu unele puncte ale statutului care lăsau prea puțin deschise porțile clubului pentru ca masele să poată practica tenisul. Clubul, primul club de tenis din România, s-a numit „Lawn-Tennis Club". Deși departe de a fi un mijloc de a democratiza această ramură sportivă, prin acest club s-a început istoria tenisului nostru, căci el a fost instrumentul prin care s-a putut organiza în același an, la începutul lui septembrie, primul campionat al României. Acest campionat, deși au luat parte și străini mai cu seamă membri ai corpului diplomatic, a avut un caracter național.

În primul tur l-am întîlnit pe Alex. Racoviță. Fiind înalt, acesta acoperea bine terenul. Eu eram iute, mobil, și aveam un drive puternic și sigur; totuși, jocul tăiat și precizia adversarului mi-au dat de furcă. Îmi amintesc că la un moment dat mama actualului antrenor Nonel Racoviță (asemănarea de nume cu acela al adversarului meu de atunci e o simplă coincidență) a exclamat destul de tare: „Era mai bine dacă se mulțumea cu organizarea campionatului. S-a făcut de rușine. Are să piardă".

Totuși, nu am pierdut. Mi-am adjudecat victoria la capătul a două seturi, e drept, epuizante.

În al doilea tur m-am întîlnit cu Ioanin, pe care l-am bătut net: 6—0, 6—0. Am ajuns în semifinală contra lui Mișu Stern. De astă-dată l-am bătut în două seturi.

În finală am jucat contra lui Laezer, care era un zid în fața adversarului. Mi-aduc aminte că am avut de mai multe ori mecibal, dar graba și emoția m-au făcut să trimit tot de atîtea ori mingea în aut. O „scurtă" din fundul terenului a fost însă salvatoare, aducîndu-mi cîștigul meciului. În mijlocul aclamațiilor și felicitărilor am fost declarat primul campion al României.

(Din Buletinul F.R.T. nr. 7)

33 DE ÎNTÎLNIRI ÎN „CUPA DAVIS"

● CU 47 DE ANI ÎN URMĂ... ● NICOLAE MIȘU CONDUCE ECHIPA ROMÂNIEI LA PRIMA VICTORIE ● VARȘOVIENII APLAUDĂ PE G. POULIEFF ● CUPLUL CARALULIS-SCHMIDT SE AFIRMĂ LA HARROGATE ● GOGU VIZIRU ȘI ION ȚIRIAC FAC PRIMUL PAS SPRE TURUL III ● UN DECENIU DE MEMORABILE ÎNTÎLNIRI ● PENTRU PRIMA OARĂ, ÎN FINALELE EUROPENE

Participările României la suprema competiție pe echipe a sportului alb își au începutul cu aproape jumătate de secol în urmă. 1922 a fost anul de start; atunci cînd întrecerile pentru „Cupa Davis" ajunseseră la cea de a XVII-a ediție, iar orășelul Beckenham din Anglia a fost martor al primei apariții a tenismanilor români într-o întîlnire inter-țări. Adversara echipei române a fost atunci India, victorioasă cu 5—0. Cel mai interesant meci a opus pe campionul indian A. A. Fyzee primului nostru jucător, Nicolae Mișu, decizia fiind obținută după cinci seturi de mare luptă: 3—6, 5—7, 6—4, 6—4, 6—0. Al doilea echipier al reprezentativei noastre a fost în acest meci de debut, campionul bucureștean M. Stern.

Cel de al doilea meci al românilor în „Cupa Davis" s-a jucat tot în Anglia, la Londra: Danemarca—România 4—1, în 1925. Punctul de onoare a fost înscris de N. Mișu secundat de data aceasta de un nou partener, Gheorghe Lupu. În următoarele două ediții, jucătorii noștri sînt din nou înfrînți: 1926 (Milano), Italia — România 5—0; 1927 (Paris), Franța — România 4—1.

Vine, apoi, ziua primei victorii românești în marea competiție. În 1928, la Londra, echipa condusă de același Nicolae Mișu înfrînge categoric reprezentativa Belgiei: 5—0. Pentru prima oară, România pășește în al doilea tur al „Cupei Davis", dar este eliminată apoi de Italia: 1—4.

De atunci încolo, tenismanii români sînt competitori constanți în întrecerile pentru faimoasa „salatieră de argint", dovedindu-se adesea un obstacol redutabil pentru echipe cu mai vechi state de serviciu în arena sportului alb. După o înfrîngere cu 4—1 din partea Belgiei, în 1929 (la Bruxelles), formația României susține un memorabil meci la Varșovia, în care-și afirmă cu pregnanță forța un echipier nou, Gheorghe Poulieff. Românii pierd în fața polonezilor cu 3—2, dar Poulieff cîștigă ambele jocuri de simplu, entuziasmînd pe spectatorii varșovieni.

Componența echipei se schimbă la următoarele participări, în rîndurile sale apărînd, alături de Poulieff, tenismani noi ca Botez, Hamburger și Reti, ultimii doi formînd un redutabil cuplu de dubleuri. Totuși următoarele meciuri ale reprezentativei României coincid cu tot atîtea eliminări din primul tur: 1932 (Fastbourne), Anglia-România 5—0; 1933 (Atena), Grecia—România 4—1; 1934 (Berlin), Germania—România 5—0; 1937 (Zagreb), Iugoslavia—România 5—0.

În următoarele două meciuri, ultimele din perioada dinaintea celui de al doilea război mondial, românii — deși învinși — se fac remarcați printr-un joc la nivelul puternicilor lor adversari. În 1938, la Harrogate, o nouă echipă a României, formată din tînărul campion Cristea Caralulis și partenerul său, Arnulf Schmidt, cedează foarte greu în fața Angliei: 3—2. Dublul nostru dispune de englezi, iar Caralulis învinge pe Shayes. Un an mai tîrziu, pentru prima oară echipa noastră are ocazia să-și dispute șansele în „Cupa Davis" jucînd pe terên propriu. Întîlnește redutabila echipă a Ungariei și este din nou învinsă la același scor-limită (2—3), în fața unui numeros public bucureștean venit să-și încurajeze jucătorii.

După război, românii reinnoiesc firul participărilor în marea competiție, susținînd un emoționant meci în compania Franței, tot la București. Era în primăvara lui 1948 și un public imens umplea tribunele terenului Doherty, dornic de a saluta un tenis jucat între adevărați maeștri ai rachetei. Surpriză! Românii conduc cu 2—0 după prima zi, Caralulis învingînd pe celebrul Marcel Bernard, iar tînărul său coechipier Gheorghe Viziru adjudecîndu-și punctul în fața lui B. Destremeau. A urmat însă un greu revers. În dublu, A. Schmidt nu poate juca, fiind bolnav, și francezii Bernard — Bolelli reduc scorul: 2—1. Iar în ultimele două simpluri, tot oaspeții termină învingători, culegînd o foarte dificilă victorie finală: 2—3.

O altă primăvară, cu nouă ani mai tîrziu, este martora unei înfrîngeri mult mai categorice a tenismanilor noștri: 0—5 cu Austria, la București. De data aceasta, frații Gheorghe și Marin Viziru, împreună cu Gh. Zacopceanu, sînt net dominați de oaspeții vienezi, în rîndul cărora dezinvoltul Fredy Huber face adevărată demonstrație.

Acum, începe o nouă perioadă, mult mai fructuoasă, pentru davis-cup-manii români. Vechiului campion Gheorghe Viziru i se alătură o remarcabilă forță, Ion Țiriac. Cei doi reușesc să califice pentru prima oară echipa României în al treilea tur al competiției, printr-o frumoasă victorie cu 3—2 obținută în fața puternicei reprezentative a Noii Zeelande, în 1959, la București. În prealabil, România învinsese cu același scor echipa Egiptului, la Cairo. În sferturile de finală ale zonei europene, echipa română este eliminată de cea a Franței, pe terenurile de la Roland Garros (0—5).

Iată, în continuare, tabloul meciurilor susținute de echipa României în perioada ultimului deceniu, cu performanțele individuale ale jucătorilor noștri:

1960 — București: **România — Polonia 2—3** (Viziru ++; Țiriac —; Țiriac - Georgescu —)

1961 — București: **România — Africa de Sud 0—5** (Viziru —; Țiriac —; Viziru, Țiriac —)

1962 — București: **România — Israel 4—1** (Țiriac ++; C. Năstase +—; Țiriac, Mărmureanu +); — Hanovra: **România — R.F. a Germaniei 0—5** (Țiriac —; C. Năstase —; Țiriac, C. Năstase —)

1963 — București: **România — Elveția 5—0** (Țiriac ++; Bardan ++; Țiriac, Mărmureanu +); — București: **România — Africa de Sud 2—3** (Țiriac ++; Bardan —; Țiriac, Bardan —)

1966 — Paris: **România — Franța 1—4** (Țiriac —+; I. Năstase —; Țiriac, I. Năstase —)

1967 — București: **România — Belgia 4—1** (Țiriac —+; Năstase ++; Țiriac, Năstase +)

— București: **România — Spania 2—3** (Țiriac +—; Năstase ——; Țiriac, Năstase +)

1968 — București: **România — Danemarca 4—1** (Țiriac ++; Năstase ++; Țiriac, Năstase —); — Oslo: **România — Norvegia 5—0** (Țiriac ++; Năstase ++; Țiriac, Năstase +)

1969 — București: **România — Republica Arabă Unită 3—2** Țiriac —+; Năstase +—; Țiriac, Năstase +); — București: **România—Israel 5—0** (Țiriac ++; Năstase ++; Țiriac, Năstase +); — Valencia: **România — Spania 4—1** (Țiriac ++; Năstase +; Mărmureanu —; Țiriac, Năstase +; — București: **România — U.R.S.S. ?**

Meciul pe care tenismanii noștri îl susțin, peste puține zile, în compania reprezentativei sovietice, este al 34-lea în lungul șir al participărilor românești la „Cupa Davis". El coincide și cu cea mai bună performanță realizată pînă acum de tenisul nostru: calificarea în finalele zonei europene. Un important pas înainte pe care România îl face în ierarhia mondială a sportului cu racheta.

Iată-l pe Nicolae Mișu. Ieri, campion de tenis al României... ...Azi, spectator credincios al meciurilor de la Progresul

Tenismanul sovietic nr. 1

Acesta este Alexandr Metreveli, prima rachetă a reprezentativei sovietice, un adversar redutabil atît pentru Ilie Năstase, cît și pentru Ion Țiriac. Asupra acestuia din urmă are chiar o victorie (4—6, 4—6, 6—1, 8—6, 7—5) obținută în sferturile de finală ale turneului internațional de la Roma, ediția 1968. Dar, „Cupa Davis" este altceva...

Nădăjduim că jucătorii noștri vor reuși să țină în frîu vioiciunea ofensivă a gruzinului, unul dintre cei mai redutabili tenismani de atac din noua generație.